

'Een boer moet leren praten, maar ook leren luisteren'

Ook al deed 'Boerenjaar' op VIER een verdienstelijke poging om onze boeren in een positief daglicht te zetten, het programma zal de kernproblemen waarmee velen te kampen hebben niet oplossen. Financiële onzekerheid, lage voedselprijzen, onvoorspelbare weersomstandigheden... de lijst met stressfactoren wordt steeds langer. Terwijl het vroeger vooral fysiek zwaar werk was, voelen veel boeren vandaag een enorme mentale druk. Weekblad HUMO sprak erover met landbouwers Mieke Verniest, Els Vanneste en Marc D'Hooghe.

19 FEBRUARI 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:53

Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) publiceerde vorig jaar de resultaten van een studie over het welbevinden van de Vlaamse landbouwer. Daaruit blijkt dat maar liefst 48 procent van de boeren aangeeft dat hun job hen mentaal uitput. De oorzaak is vaak een combinatie van factoren, maar financiële onzekerheid is daar zeker één van.

Dat beaamt ook de Oost-Vlaamse varkensboerin Mieke Verniest. Samen met haar man heeft ze de varkenshouderij overgenomen in 2006, op een moment dat de prijzen voor varkensvlees nog goed waren. “Maar in 2008 was er de economische crisis, waardoor de veevoederprijzen stegen en de prijs van het vlees verder daalde”, vertelt ze aan HUMO. “De jaren erna ging het alsmaar slechter, en er was ook de boycot van Rusland, dat geen varkensvlees meer wilde invoeren. Eind 2011 stonden we zeven maanden achter met de betalingen aan onze leveranciers.” Op dat moment keken ze aan tegen een schuldenberg die was opgelopen tot 200.000 euro. “We zijn pas vorig jaar die schulden beginnen af te lossen: we hebben veel respijt gekregen van de leveranciers”, klinkt het. Veel boeren verkeerden in zo’n situatie waardoor het leek alsof ze geen schulden hadden voor de banken, die gretig leningen bleven toekennen en boeren aanzetten om voor schaalvergroting te kiezen. Naast torenhoge bankenschulden, kregen de landbouwers te maken met dalende prijzen. “De boer verarmde, terwijl niemand het zag”, vertelt Verniest.

Landbouwbedrijven bij wie het water aan de lippen staat, worden steeds vaker overgenomen door veevoederbedrijven. Die bedrijven nemen de schulden op zich en de boer blijft in loondienst werken. Volgens Verniest zijn zelfstandige varkensboeren ondertussen in de minderheid. “Aan de gevel van die boerderijen zie je het niet, maar eigenlijk is niets er nog van de boer”, zegt ze. “Zelf wilde ik het absoluut niet zover laten komen, maar ik begrijp de collega’s die zich hebben laten overnemen. Zo is de landbouwer: hij wil voortdoen, zelfs al moet hij zijn grond afstaan.”

Marc D’Hooghe, die na het faillissement van zijn witloofbedrijf aan de slag ging als zelfstandige landbouwer in de biosector, kreeg destijds ook het advies om groter te worden. “Je kan die adviseurs geen ongelijk geven, geld moet rollen”, zegt hij. “Arbeid wordt steeds duurder. De oplossing is mechanisatie, maar je moet dan de schaal vergroten om rendabel te zijn. En zo begint het opbod.”

Ook de actie van Animal Rights in het slachthuis in Tielt komt aan bod. Verniest noemt die beelden “extra pijnlijk”. “Als het daar verkeerd loopt, krijgt de hele sector ervan langs”, vertelt ze. “Soms worden beelden ook verkeerd begrepen. Als mensen op tv een zeug in een box

zien, denken ze: dat dier zit opgesloten. Maar een zeug móét na de bevruchting drie weken in zo'n box blijven om te garanderen dat de vrucht kan innestelen: daar is het veel rustiger dan tussen andere zeugen. Bij een zeug in een kraamstal is het net zo: als ze in die box staat, kan ze haar biggen niet vertrappelen.”

Zulke campagnes stellen landbouwers onnodig in een slecht daglicht, vindt ook Els Vanneste. Ze verwijst naar de affiches op trams in Gent en Antwerpen waarop stond dat melk dodelijk is... voor 150.000 kalfjes per jaar. “Op sociale media klinken de slogans altijd luider”, zegt ze.

Vzw Boeren op een Kruispunt begeleidt boeren met financiële en psychologische problemen. Praten over problemen, is vaak een eerste stap. Maar het helpt ook om onder de mensen te blijven komen, bevestigt Marc D’Hooghe. “In mijn voetbalploeg hoorde ik andere verhalen en besepte ik dat iederéén problemen heeft. Een boer moet leren praten over zichzelf, maar ook leren luisteren naar anderen.”

Daarnaast spelen de gevolgen van de klimaatverandering de boeren parten. Bevruchtingen bij varkens mislukken door de hitte, biggen kampen met groeiachterstand, de voorbije jaren wordt maar de helft van de normale maïsopbrengst geproduceerd, aardappelen zijn veel kleiner dan normaal...

Volgens Els Vanneste hadden de boeren evengoed kunnen meelopen in de klimaatmarsen want klimaatverandering heeft grote gevolgen voor hun inkomen. Marc D’Hooghe ziet dan weer een deel van de oplossing in het eten van lokaal en seizoensgebonden producten. “Maar dan moeten de mensen weer meer van de landbouw af weten”, vertelt hij. “Ik denk dat er veel gebuisd zouden zijn als je in de stad vraagt wanneer het tomatenseizoen begint. Eén ding is zeker: de wereld zal altijd blijven draaien en doemdenken is nergens goed voor, maar de natuur heeft áltijd het laatste woord.”

Lees de volledige reportage op [Humo.be](https://www.humo.be).

Landbouwers die nood hebben aan financiële, economische, psychologische, technische of sociale hulp, kunnen altijd aankloppen bij [vzw Boeren op een Kruispunt](#).

Bron: HUMO

Bron: HUMO

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra